

2. Погляд експертів на управління корупційними ризиками в органах місцевого самоврядування - https://www.fid-foundation.com.ua/news/poglyad-ekspertiv-na-upravlinnya-korupciynimi-rizikami-v-organah-miscevogo-samovryaduvannya?utm_source=chatgpt.com

3. Прозорість даних та цифровізація як шлях до запобігання корупції під час відновлення України - https://urb.org.ua/prozorst-danih-ta-czifrovizacziya-yak-shlyah-do-zapobigannya-korupczi%D1%97-pid-chas-vidnovlennya-ukra%D1%97ni/?utm_source=chatgpt.com

4. Адміністративні процедури як інструмент боротьби з корупцією: правового забезпечення в Україні та країнах Європейського Союзу - https://www.researchgate.net/publication/390261550_Administrativni_proceduri_a_k_instrument_borotbi_z_korupcieu_pravovogo_zabezpecenna_v_Ukraini_ta_krainah_Evropejskogo_Souzu

УДК 352.07:005

МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ МІСЦЕВИХ РАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Гончаренко І. В., доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування та міжнародної економіки
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Пелюшкевич А. С., здобувачка вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, другий (магістерський) рівень вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Проблема підвищення ефективності органів місцевого самоврядування в Україні є надзвичайно актуальною у контексті реформ децентралізації та модернізації державного управління, які спрямовані на передачу значних повноважень та ресурсів на рівень територіальних громад. Децентралізаційні процеси мають на меті створення більш спроможних і самостійних громад, здатних ефективно управляти власними ресурсами та забезпечувати високий рівень надання публічних послуг. Разом із тим, вони висувають підвищені

вимоги до організаційної структури місцевих рад, професійної підготовки посадових осіб та впровадження інструментів стратегічного управління [1].

Ефективність місцевого самоврядування залежить від здатності органів влади до планування розвитку території, управління бюджетними та матеріальними ресурсами, взаємодії з громадянами та прозорого звітування про результати своєї діяльності. У своїй роботі Гончаренко І.В. підкреслює, що збереження соціально-демографічного потенціалу сільських поселень безпосередньо пов'язане з рівнем інституційної спроможності місцевих органів влади та здатністю реалізовувати програми розвитку [2]. Підтримка населення, розвиток соціальної інфраструктури та забезпечення рівного доступу до послуг мають стати пріоритетом для кожної територіальної громади.

Аналітичні матеріали Міністерства і Національного інституту стратегічних досліджень свідчать, що одним із ключових аспектів підвищення ефективності місцевих рад є забезпечення прозорості та підзвітності їх діяльності, що включає регулярне оприлюднення інформації про бюджетні витрати, стан реалізації стратегічних програм та результати соціальних ініціатив. Прозорість діяльності сприяє зміцненню довіри громадян до місцевої влади та підвищує рівень участі населення у процесах ухвалення рішень. Поряд із цим, важливим елементом є професійний розвиток працівників місцевого самоврядування, що дозволяє підвищити якість управлінських рішень і забезпечити ефективне використання ресурсів [3].

Як зазначено в публікації *Aspects Journal*, використання стратегічного планування та методів оцінки ефективності дозволяє місцевим органам влади більш раціонально розподіляти ресурси, прогнозувати потреби громади та оцінювати результативність реалізованих проектів [3]. Це створює умови для формування пріоритетів розвитку на основі об'єктивних даних і підвищує ефективність управлінських рішень, особливо у громадах, що активно залучають ресурси для реалізації інфраструктурних та соціальних програм.

Важливим чинником є також розвиток міжмуніципальної та регіональної співпраці, що дозволяє обмінюватися досвідом, використовувати спільні ресурси та впроваджувати інноваційні підходи в управлінні. Такі взаємодії сприяють більш рівномірному розвитку територій, підвищують ефективність реалізації програм і проектів, а також сприяють залученню додаткових фінансових і людських ресурсів.

Особливу роль у розвитку ефективного місцевого самоврядування відіграють електронні платформи та сервіси для комунікації з громадянами. Застосування цифрових інструментів дозволяє забезпечити зручний доступ до інформації про діяльність ради, контролювати виконання рішень та залучати населення до процесів ухвалення рішень. Інформаційні платформи сприяють розвитку культури відкритого управління, знижують ризики корупції та підвищують рівень довіри до органів влади.

Таким чином, підвищення ефективності місцевих рад в умовах децентралізації є багатокомпонентним процесом, який включає розвиток інституційної спроможності, прозорість і підзвітність діяльності, професійний розвиток посадових осіб, активну взаємодію з громадянами та використання сучасних стратегічних інструментів управління. Виконання цих умов дозволяє забезпечити якісне надання публічних послуг, стимулювати сталий розвиток громад, підвищити їхню інвестиційну привабливість та ефективно використовувати наявні ресурси.

Список використаних джерел:

1. Міністерство / аналітичний центр. *Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні*. Київ, 2020.
2. Гончаренко І. В. *Проблеми збереження соціально-демографічного потенціалу сільських поселень (на прикладі Миколаївської області)*. – Регіональна економіка, 2012.
3. Механізми підвищення ефективності місцевого самоврядування в Україні / *Aspects Journal*, 2021.
<https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/993>

4. Національний інститут стратегічних досліджень. *Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні*. Київ, 2020.
https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/decentralizatsiya-i-formuvannya-polityky-regionalnogo-rozvytku-v-ukraini_0.pdf

УДК 352: 342.25

СИЛЬНІ ГРОМАДИ – ЗАПОРУКА СТІЙКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

STRONG COMMUNITIES ARE THE GUARANTEE OF A SUSTAINABLE UKRAINIAN STATE

Горобченко О. А., кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємств

e-mail: omamaluk@gmail.com

ORCID: [0000-0002-1449-7674](https://orcid.org/0000-0002-1449-7674)

Табацкова Г. В., кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємств,

e-mail: KovalenkoAV@mnau.edu.ua

ORCID: [0000-0002-7306-4270](https://orcid.org/0000-0002-7306-4270)

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Horobchenko Oksana, PhD (Economics),

Associate Professor Department of Enterprise Economics,

Tabatskova Ganna, PhD (Economics),

Associate Professor of the Department of Enterprise Economics,

Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Одним із ключових аспектів діяльності місцевого самоврядування під час війни стала адаптація до нових функцій і викликів. Органи місцевого самоврядування (ОМС) взяли на себе організацію реєстрації та розміщення внутрішньо переміщених осіб (ВПО), надання гуманітарної допомоги, забезпечення житлом і соціальною підтримкою. На рівні держави було розроблено спеціальні рекомендації для громад, що опинилися в умовах окупації або блокади, зокрема щодо забезпечення правопорядку, евакуації та захисту населення [3].

Взаємодія та самоорганізація місцевих влад стала одним із визначальних чинників ефективності державної політики у кризових умовах. Відзначено суттєве підвищення рівня співпраці між органами місцевого